

Przestańmy ciągle zmieniać czas

List otwarty Zarządu Głównego PSR do premiera Donalda Tuska w sprawie naszych zegarków

Do:

**Prezesa
Kancelaria
Al.
00-583 Warszawa**

**Rady
Prezesa
Ujazdowskie**

**Ministrów
Rady
Donald
Tuska
Ministrów
1/3**

Dotyczy zmiany rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie wprowadzenia i odwołania czasu letniego środkowoeuropejskiego w latach 2012-2016.

Szanowny Panie Premierze!

Rokrocznie w Polsce powtarzamy dwukrotnie ten sam rytuał, polegający na zmianie czasu z zimowego na letni i odwrotnie. Po raz pierwszy zmianę czasu wprowadzono 30 kwietnia 1916 r. w Rzeszy Niemieckiej i sojuszniczych Austro-Węgrzech. Manipulacja ta, wprowadzona w czasie trwania I wojny światowej miała skutkować oszczędnościami w zużyciu paliw kopalnych, które z oczywistych względów w warunkach wojennych były surowcami o znaczeniu strategicznym.

Obecnie organizacja życia społeczno-gospodarczego dalece odbiega od modelu z początku XX wieku. Zasadnicza zmiana struktury zatrudnienia w przemyśle, komputeryzacja i robotyzacja produkcji, rewolucja komunikacyjna, elastyczny czas pracy, coraz większa rola samozatrudnienia, pojawienie się ogromnej ilości nowych zawodów i usług, zmiana aktywności dobowej ludzi, to tylko kilka przykładów tej globalnej rewolucji. Zużycie energii podlega współcześnie poważnym fluktuacjom także w ciągu każdego roku, w zależności od koniunktury gospodarczej czy warunków meteorologicznych.

To wszystko powoduje, że ekonomiczna opłacalność zmiany czasu jest bardzo trudna do stwierdzenia, a wiele wskazuje na to, że jest znikoma lub ujemna. (por. np. K. Nęcka, *Analiza wpływu zmiany czasu na przebieg grafiku obciążeń odbiorców wiejskich*, „Technika Rolnicza Ogrodnicza Leśna” 3/2012, W: Kwinta *Zmiana czasu niewiele zmienia*, „Polska Energia” Nr 5/31 2011 s. 26-27; S. J. Stępień, [Na zmianie czasu gospodarka nie zarabia](#)).

Polska jest jednym z najbardziej wysuniętych na wschód krajów leżących w strefie czasowej GMT+1. Leżące na niemal tej samej długości geograficznej Finlandia czy Grecja mają czas przesunięty o godzinę wcześniej w stosunku do naszego kraju. Społeczeństwa tych krajów nie odczuwają tak dotkliwie krótszych godzin dziennych w okresie zimowym. Nie bez znaczenia jest również fakt, że przeprowadzana corocznie dwukrotna zmiana czasu jest bardzo kosztowna i skomplikowana, najczęściej wymieniane są perturbacje w transporcie kolejowym, czy w systemach informatycznych. Pojawia się coraz więcej udokumentowanych doniesień o negatywnym wpływie tej manipulacji na zdrowie ludzi. Istnieją poważne przesłanki łączące ją ze wzrostem liczby udarów, zawałów serca, zaburzeń snu, depresji i wypadków drogowych. W odbiorze coraz większej części społeczeństwa to zaburzenie rytmu dobowego jest nieuzasadnione, wysoce męczące i ma charakter nękania.

W sytuacji, kiedy postulowane korzyści ekonomiczne, mające wynikać z corocznej zmiany czasu, są w wysokim stopniu iluzoryczne i mają charakter spekulacji, likwidacja zmiany czasu, przy jednoczesnym wprowadzeniu czasu letniego przez cały rok, jest rozwiązaniem ze wszech miar społecznie korzystnym i racjonalnym. Oczekiwania wielu Polaków są jednoznaczne — chcemy więcej światła dziennego po południu w okresie zimowym.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, apelujemy do Pana Premiera o przeprowadzenie stosownych regulacji i odstąpienie od corocznej zmiany czasu z letniego na zimowy.

Z wyrazami szacunku,

Zarząd Główny Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów

(Publikacja: 23-10-2013)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9363) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9363>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl